

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ»**

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)
Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»
Рік навчання: 1-й, семестр 1-й
Кількість кредитів ECTS: 4 кредита
Назва кафедри: Бухгалтерського обліку
Мова викладання: українська

Лектор курсу	к.е.н., доц. Коваль Любов Віталіївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	koval@vsau.vin.ua , kovalstar@meta.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Облікове забезпечення зовнішньоекономічної відповідальності аграрного бізнесу» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції - 24 год.; практичні заняття - 22 год., самостійна робота - 74 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при підготовці та захисті кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Облікове забезпечення зовнішньоекономічної відповідальності аграрного бізнесу» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Облікове забезпечення зовнішньоекономічної відповідальності аграрного бізнесу» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців облікового профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Облікове забезпечення зовнішньоекономічної відповідальності аграрного бізнесу» є отримання знань та практичних навичок щодо специфіки облікового забезпечення операцій при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання та відображення у фінансовій звітності результатів їх здійснення.

Завдання вивчення дисципліни

Ознайомлення студентів з теоретико-методологічними питаннями

облікового забезпечення зовнішньоекономічної відповідальності.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності - здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК02. Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Програмні результати (ПР):

ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Теоретичні основи зовнішньоекономічної відповідальності аграрного бізнесу	2	2	7
2	Тема 2. Державне регулювання зовнішньоекономічної відповідальності аграрного бізнесу	2	2	7

3	Тема 3. Договірні відносини в сфері ЗЕД	2	2	7
4	Тема 4. Облікове забезпечення валютних операцій	2	2	7
5	Тема 5. Облікове забезпечення операцій по розрахунках в іноземній валюті	4	2	9
6	Тема 6. Облікове забезпечення імпорتنих операцій	2	2	7
7	Тема 7. Облікове забезпечення експортних операцій	2	2	7
8	Тема 8. Облікове забезпечення посередницьких операцій в ЗЕД	2	2	7
9	Тема 9. Облікове забезпечення кредитних операцій в іноземній валюті	4	4	9
10	Тема 10. Облікове забезпечення закордонних відряджень	2	2	7
Разом		24	22	74

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	25	щотижнево	Усне та письмове опитування/тестування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	14	щотижнево/під час заліково-екзаменаційної сесії	Усне опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	25	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази на семестр/ під час заліково-екзаменаційної сесії	Тестування у системі МУДЛ
Разом		74		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Koval L. Essence, types of insurance and its development in agriculture. *Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine* : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. p. 149-168.
2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91р. № 959/12 (зі змінами та доповненнями).
3. Ковальчук Т. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К. 2018. 216 с.
4. Savitska S., Zaika S., Svystun L., Koval L., Haibura Y. Investment providing sustainable development of rural areas in Ukraine. *Independent Journal of Management & Production*. 2020. Vol 11, №8. P. 571-586.
5. Коваль Л. В. Формування системи обліку окремих видів діяльності на рівні підприємства. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. № 4 (54). С. 175-185.
6. Koval L. Organization of contractual work in the conditions of fea of the enterprise. *«Colloquium-journal»*, Wydawca «Interdruk» Poland, Warszawa №14 (101), 2021 P. 39-45. DOI: 10.24412/2520-6990-2021-14101-39-45.
7. Коваль Л.В. Облік інноваційної діяльності. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №3 (43). С. 117-131.
8. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. Київ:, «Центр учбової літератури»., 2020. 647 с.

Додаткова література

1. Гасенко Л. В. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2012. 294 с.
2. Карп'як Я.С., Воськало В.І. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 297 с.

32. Коваль Л.В. Рахунки бухгалтерського обліку: минуле та сьогодення. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики.* 2019. №2. С.88-99.

4. Коваль Л.В. Облікова політика в управлінні підприємством. *Ефективна економіка.* 2019. №5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7048>

5. Козак Ю. Г. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: кредитно-модульний курс : навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2010. 288 с.

6. Кузнецова С.О., Чернікова І.Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. Х.: Видавництво «Лідер», 2016. 318 с.

7. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. 360 с.

8. Лучко М. Р., Мельник Н.Г., Сисюк С.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібн. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 355 с.

9. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. О.В. Манойленко та ін. Харків : НТУ"ХП", 2012. 362 с.

10. Засадний Б.А. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. К.: Кондор, 2015. 286 с.

11. Карпушенко М.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Харків: Х.Н.У.М.Е. 2014. 80 с.

12. Стрельников Р. М., Стрельникова М. С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України : навч. посіб. Краматорськ : ДДМА, 2012. 143с.

Інтернет ресурси

1. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Державна служба статистики України URL: Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

6. Сайт журналу «Баланс» URL: <http://www.balance.dp.ua>.

7. Сайт журналу «Бухгалтер» URL: <http://www.buhgalter.kharkov.com>.

8. Сайт газети «Все про бухгалтерський облік» URL: <http://www.voby.com.ua>.

9. Сайт журналу «Дебет-Кредит». URL: <http://www.dtk.com.ua> .

10. Сайт журналу «Податки і бухгалтерській облік». URL: <http://www.factor.kharkov.com>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
	Атестація 1	
1	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	10

3	Виконання контрольних робіт, тестування	2
4	Атестація	8
5	Самостійна робота здобувача	4
	Всього за атестацію 1	30
	Атестація 2	
6	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
7	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	12
8	Виконання контрольних робіт, тестування	2
9	Атестація	8
10	Самостійна робота здобувача	2
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	незараховано
0-34	F	